

בליל פסח נתגלה האור הבהיר ובפרט בשעה שאומרים הלל שאין זה כל השנה וימים טובים, הלל גמור בגימטריא שד"י שהיה משדד מערכות, הלולא בביתא מרפסין איגרא, רמזו בדבריהם כדרך המשל דאיתא בזוה"ק (ח"ג קיד ב) משל למלך שכעס על בנו ומרחקו ממנו ומטרוניתא עמו, לימים בא המלך מחמת שרחמנותו על בנו ומשגיח מן החלונות ומציץ מן החרכים לראות מה שבנו עושה ושרי געה ובכה, ועל כל פנים אם רואה שהבן בשמחה אין הבכיה כל כך גדולה, ולזה צריך להיות בשמחה, וצריך בהלולא לרפוס איגרין, רצה לומר לשבור כל איגרין וכותלין שלא יצטרך עוד הקדוש ברוך הוא להשגיח מן החלונות רק ונגלה כבוד ה' לעיני כל. אלא שלאחר ההלל יכול האור הבהיר להסתלק ממנו וצריך להמשיך עליו הקדושה אחר כך בקידוש ובמצה ובארבע כוסות שהן כנגד ארבע כוסות של [חמלה] וכנגד ארבע כוסות התרעלה שעתיד הקדוש ברוך הוא להשקות הרשעי ארץ:

וזהו פירוש חוטפין מצה בלילי פסחים בשביל שלא ישנו הפרחים, רצה לומר שתיכף אחר ההלל צריך להמשיך עליו הקדושה, כדי שלא ישנו הפרחים, זהו המוחין האור הבהיר וזהו שלא ישנו הפרחים. וצריך להמשיך עליו הקדושה בכוס של קידוש כנגד בן חכם: ספר עבודת ישראל - לפסח

בשם החי' הרי"מ זי"ע, היו צריכין להכין על פסח לילך מביתם להשליך את רכושם, ואף שאינו נוהג היום בפועל מכל מקום יש עכ"פ בכח בלב ובמחשבה ובתורה: ספר שיח שרפי קודש

הכנה לפסח

מאת י"י היתה זאת. זא"ת היא העוה"ז. כשכל דבר שרואים יודעים שהוא מאת י"י אז גם הנפלאות הוא בעינינו להבין ולידע: ספר בית אהרן

ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה [שמות ב כ"ג]. שמעתי דבר נאה ומקובל בשם הגאון האלקי מו"ה שמעלקי אבד"ק ניקלשבורג זצוק"ל, להגיד שבחן של ישראל, אף שהיו בצרה גדולה, מכל מקום לא השגיחו על צרתן, ועיקר צערן וזעקתם היה עבור גלות השכינה, וזהו ותעל שועתם אל האלקים, שהשועה בעבור אלקים היתה יותר ממה שצעקו בשביל עצמם מן העבודה, דפח"ח וש"י. ספר מנחם ציון - הגדה של פסח

שם החי' הרי"מ זי"ע, שפ"א בחג הפסח אמר מה שאמרו חז"ל (פסחים דקט"ז) מתחיל בגנות ומסיים בשבח שהשי"ת הי' מראה אותם איך שהם משוקעים ומונחים תחת השאול תחתית. ואז הי' צועקים להשי"ת בכל לב וזהו עיקר הגאולה והבן כי עמוק הוא: ספר שיח שרפי קודש - פסח

בשם הרב הקדוש רש"ק זצ"ל ואמרתם זבח פסח הוא לי"י. היינו כשאתם רוצים לזבוח את היצה"ר פס"ח הוא לי"י פי' אזי תפסחו ותקפצו אל י"י: ספר בית אהרן

המלאכים שבאו אצל אברהם אבינו לבקרו [בראשית יח ב], שהו אצלו יותר משבעה חדשים, כי ביום הכפורים נמול [פרקי דר"א פכ"ח], ובשעת פטירתן היה פסח שאכלו מצות אצלו. ספר מנחם ציון - דרושים לפסח

ופירוש של קדש, שצריך להזמין עצמו להקב"ה, שפירוש של קדש הוא הזמנה, כמו הפירוש של הרי את מקודשת לי (קידושין ב א) שתהא מזומנת לי ואסורה לכולי עלמא כהקדש רק להיות מוכנת להחתן בכל עת שירצה, כך צריך לקדש עצמו להיות מוכן להקב"ה. וזהו פירוש של ורחץ, שצריך לרחוץ ולטהר את עצמו להקב"ה, ורחיצה הוא לשון בטחון והוא אותיות רחץ י"ה, רצה לומר שתהא בטחונו בהקב"ה, ובלילה הזה צריך גם כן רחיצה שהם כנגד כלים פנים פנימיים ואמצעים וכלים חיצונים שהם מחשבה שצריך לטהר ולקדש מחשבתו שלא יהיה לו מחשבות זרות, כי אם מחשבות טהורות לעבודת הבורא ברוך הוא אמן: ספר עבודת ישראל - לפסח

כהא לחמא עניא וגו' כל דכפין וכו'. במעשה ה' כתב פירוש לזה, כי הפסח אינו נאכל אלא למנוייו, ועל כן בזמן הבית נעלו הדלת בלילה שלא יבוא אחד מן השוק לאכול מפסחם, ואחר החורבן עשה השמש כהרגלו לנעול הדלת, ולזאת אומרים כל דכפין ייתי וכו' שאין צריכין עתה לזה, ודפח"ח.

ואנן בדידן נפרש המאמר לספר שבחו של מקום אשר הכביד עלינו קושי השיעבוד ועול הגלות למען דעת צדקות ה' ולהכיר טובותיו וחסדיו, להכנע מלפניו כאשר הוציאנו מעבודה קשה לחירות ומאפילה לאור גדול ביד רמה, ובעבור זה צוה לנו לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר [שמות יב כב], כי בהרוג ה' כל בכור והיתה צעקה גדולה במצרים לגרשם ביד חזקה, על כן אמר ה' לא מפיהם אנו חיין, שלא יצאו מפתח ביתם רק ברעות נפשם שלא בטובת

על התורה ועל העבודה

המצרים, וע"י ההכנעה נמצא חן וחסד בעיני יוצרנו להשפיע לנו שפע ברכות עד בלי די, וזה שאמרו בפסח על התבואה [ר"ה טז א], ואין הכוונה על התבואה לבד, אף גם על כל אשר יחסר להאדם יוכל להמשיך לו השפעות כאות נפשו. ספר מנחם ציון - הגדה של פסח

וכבר נתבאר [לעיל ד"ה ורחץ] שהמצה מורה על הכנעה ושפלות, וע"ז אמר כהא לחמא עניא דאכלו במצרים, שנכניע עצמינו כמו המצה הזו, ועל ידי כך כל דכפין ייתי ויכול, ולא זו בלבד אף גם כל דצריך כל הצטרכותו ייתי ויפס"ח, שיפת"ח לנו ה' את אוצרו הטוב, ומה שיפסח הוא בסמ"ך, שהוא נוטריקון פה סח, שכך נקרא החג הזה פסח לה' שכוחנו בפה לשוח ולספר תהלות ה', ועל ידי שאנחנו בהכנעה אין אחד מתגאה על חבירו וכלם שוין כאחד, וכל אחד רצונו וחפצו להתאחד ולהתוועד עם כל קהל עדת ישורון, וז"ש השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל, שמתפללין שנהיה כלנו יחד. ספר מנחם ציון - הגש"פ

המצה מביאה אמונה בלב האדם, וכן העומר אף למי שיש איזה טינא בלבו בהסתר, וע"כ אמרו שקצרו העומר בעסק גדול על כל דבר ג' פעמים להוציא מלבם של צדוקים [מנחות סה א], אפילו מה שיש בלבן בלי התגלות, והבעל אומנות נקרא אומן לפי שבטחונו ואמונתו הוא על האומנות ההוא להחיות את נפשו ממנה, וע"כ אמרו [ב"ר פ"א א] ואהיה אצלו אמון [משלי ח ל] אל תקרא אמון אלא אומן, שתורה היא אומנותו של הקדוש ברוך הוא בעבור שהוא מובטח בה שתחזור את ישראל לאמונה שלימה כשילמדו התורה, וע"כ אמרו כל אומן שונא את [בעל] אומנותו [מדרש ילמדנו בראשית אות ט"ו, תנחומא תזריע פ"ט] כי כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, שהאדם הנוכחי הוא כמו ראי מוצק שרואין בו את עצמו מכף רגלו ועד קדקדו, ועל כן כשמטיל מום בחבירו במום עצמו הוא פוסל, ולזאת הוא שונא אותו. ספר מנחם ציון - דרושים לפסח

ברכת טל

משיב הרוח ומוריד הגשם. הפוסקים העלו שמכריזין לומר משיב הרוח בשמיני עצרת, אבל ביום א' דפסח אין מכריזין לפסוק ולהתחיל מוריד הטל, שאין מתפללין על רוב הטובה [עי' שו"ע או"ח סי' קי"ד], ולכאורה יראה שהגשם אינו טובה כל כך, דאיתא בגמ' [תענית ח ב] שתנא אחד היה שוקל בדעתו לבטלו, ולבאר זה צריך שתדעו מ"ש בחג מתברכין גשמי שנה [ר"ה טז א], פירוש שבראש השנה נידונין על הגשמיות של צרכי בני אדם בשנה זו, כמו סדר הולדת האדם שמתחלה נבראו אבריו וגידיו והנשמה אינה באה עד צאתו מרחם אמו, וע"ז אמר איוב בהלו נרו עלי ראשי [איוב כט ג], אבל בגופו לא נפח עדיין נשמת חיים, כמו כן צרכי בני אדם קצובין מראש השנה הגשמיות שלהן עד הפסח שבא להן הרוחניות, ועל כן אם היינו שואלין צרכינו היה עלינו מקטריגים רבים שיפשפשו במעשינו אם ראויים אנו לכך, ולכן התקינו שיכריז הש"ץ מקודם והוא פועל בהכרזה זו שיהיה כמו כן איתערותא דלעילא, וגם מן השמים יוצא הכרוז לעומתו שישאלו על הגשם, ואם כן אינן יכולין לקטרג עוד כי מחוייבין אנחנו בזאת אחרי שהכריזו עלינו כך מן השמים, אבל בפרוס הפסח הגשם חלף הלך לו, והיא עת ירידת הטל שהוא של תחיה ודבר רוחני, ואין מי שיכול לקטרג על שאנו שואלין דבר רוחני, ולכך אין צריכין להכריז. ספר מנחם ציון - דרושים לפסח

פ"א הי' בביתו חסיד א' ממעזיבוז, וסיפר לפניו כי הה"ק הרבי מאפטא זי"ע, אמר פון דיא יוהך (הרוטב) פון פסח האב איך שמירה אויף א גאנץ יאהר. ופי' הה"ק הרמ"מ מקאצק זצללה"ה כי השם של פסח, כי מלאכיו יצוה לך, ס"ת יוה"ך, וזו השמירה לכל השנה: ספר שיח שרפי קודש

יומא הילולא קדישא - מאזהרות הק' ר' אהרן הגדול מקארלין זי"ע

יב להיות שומר מצוה. פי' שימתין כל היום מתי יבוא לידו ויקיימנה : **יג** ליזהר מאד מגאוה וכעס אף לדבר מצוה ומכל שכן מחלוקת חס ושלום והקפדה אפילו בבני ביתו : **טו** יזהר לכבד עניים. ובפרט לעני הגון בכל שבת אם אפשר. ולפחות בכל יום טוב ככל מה דאפשר. וי"י הטוב והמטיב לרעים ולטובים יכפר בעדינו ובעד כל ישראל. אמן : סליקא להו האזהרות: ספר בית אהרן

נ"א טובים מאורות היינו (החכמים) [הצדיקים] שמחה ואור בלבותם כי טובים מלשון בהטיבו את הנרות (שם ל, ז) וזה בא מחמת שברא אלקים ויצרם בדעת בבינה ובהשכל. וכח וגבורה נתן בהם להיות מושלים תחלה על עצמותם. ואחר כך בקרב והם מלאים זיו כי הם הם הממשיכים חסד בעולם על דרך משוך חסדך ליודעיך (תהלים לו, יא) כי ה' חסדים יש כנודע. והנה חסד בריבועיהן בגימטריא מ"ש"ך על דרך זה, ה' פעמים ח' עולה מ'. ה' פעמים ס'. עולה ש'. ה' פעמים ד' עולה כ' והבן: ספר אוהב ישראל

אין הגליון מוגה כדבעי מפני מאורות הזמן
ויה"ר שיהא לטוב אכ"ר

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים,
{שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

לע"נ הרה"ח ר' חיים יחיאל בן הרה"ק ר' ישראל (סטאשיווער מגיד) גאנצווייג ע"ה נלב"ע י"ט ניסן תש"ג - ת.נ.צ.ב.ה.

אַ כשר'ן און פרייליכין יום טוב

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025
chizuk@chizuk.info ברשות ובהדרכת גדולי התורה
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally